

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . 1 hó. . . Egy hóra. . . 1 hó. 50 fill. Negyedévre 3. . . Negyedévre 4. . . 50 .</p>		<p>Feladv. szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és lap tulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.</p>
--	--	---	---

A király.

Debrecen, aug. 17.

Egy nemzet fiai szívének összedobbanása az ünnepi harangszava a holnapi nagy napnak. A király, a mi királyunk születése napja van. E napra elhallgat a torzsalkodás, a politikai, a közéleti harcok fegyvercsörgése, hogy ne szálljon fel a koronás alakhoz más hang, mint az ünnepi harang szava, amelynek kongásában veleszáll a szívek szeretete, egy ország hódolata.

Ebben a hódolatban egy hő néf minden szeretete és tisztelete szólal meg nemcsak az ország közjogi alapját jelentő szent korona tanának megszemélyesítője, nemcsak az alkotmányos, bölcs és jószágos uralkodó, hanem az ősz ember iránt is, akinél többet kevesen szenvedtek, akinél kevesen álltak nagyobb viharokban rendületlenül, férfiasan.

Majdnem egy század élettapasztalata, több mint félszázados uralkodás terhei, országokat döntő veszedelmek fenyegetései, lelki szenvedések emléke pihen meg a domboru homlok mögöt és mégis a kékszemek pilantása nem e súlyos emlékek lételet közli, hanem tele jószággal azt az atyai szeretet sugározza, a mellyel I. Ferencz József az uralkodó, a király hí magyar népe iránt viseltetik s amelyre ennek az országnak, ennek a népnek olyan nagy szüksége van.

Ez a nap nem is az emlékeké, az emlékezésé, amelynek feketéből, veresből, aranyzálakból és hófehérből összerakott mozaikja, olyan tarka, hogy nem illik bele a nap hangu-

latába. Ez a nap csak a szeretet megnyilatkozásának a napja, a hódolaté és tiszteleté, a mellyel egy ősz, szeretett embert vsz körül ez a nemzet.

Ez a nemzet, amely annyira tudja gyüldölni a magyart, s amely annyira tud szeretni is, hogy vért ont s vért áldoz. A most ünneplő nagy uralkodónak csak szeretet jutott ki. — Mint ifju éljenek zugása közben szólt nozzánk először a mi nyelvünkön és lángoló lelkesedés közben mosolyog, vagy köszönt reánk most, mint fehérhaju ősz. A nagy szeretet tüze nem lohadt le az évtizedek nehéz óráiban, hanem hódolatá növekedett, amelyet e napon templomok oltáraiba, az urnak asztalához visz e nemzet, hogy onnan az imádság szavaival szálljon a magyarok királyához.

És a magyar nemzet igazi benső, forró kívánsággal kéri a mindenható Istent, tegye, hogy sokáig ünnepelhesse még nagy királyának születése napját, mert az ő bölcseségére, tapasztalatára, szeretetére, vezető szellemére szüksége van éppen most és a legközelebb, amikor virágzásnak indul az ő országa.

A születésnapok ünneplésének szokása szerint ajándékot szoktak adni annak, akit ünnepelnek. Magyarország népe is ajándékkal járul ünneplő királyának trónjához. És ez ajándék méltó a magyarhoz és királyához. A legdrágább kincs, amit ajándékol adni és nyerni lehet egy királynak. Ez a kincs a nemzet mindent betöltő nagy szeretete, egyet és együtt érző szíve, amely most ajándékol jut a felséges nagyembernek, I. Ferencz Józsefnek.

Ferencz József mint elbeszélő.

Irta: Mikszáth Kálmán.

Zsófia főhercegnasszonyt, felséges királyunk anyját, balul itélték meg apáink, tartván őt a magyarok ellenségének. Lehet talán, hogy a későbbi események azzá tették, de tény, hogy már 1844-ben ő sürgette, hogy a kis Ferenc főherceg (trónraléptéig királyunk csak a Ferenc nevet használta) tanulja meg a magyar nyelvet. Az anyai lélek proféta. Talán megjegyezte, hogy a fia trónra jutván, inkább lesz egykor magyar király, mint osztrák császár. Tanítójául csakhamar tisztelendő nemeskéri Kiss Pál udvari káplán szemeltetett ki.

A szittya idioma nehéz kenyér, lassan ment a munka, de a fiatal, nyulánk főherceg rendkívül szorgalmas volt s példabeszédes jellemvonása, a nagy kötelességérzet már mutatkozni kezdett. Két év alatt behatolt a pogány misztériumokba és 1846-ban már önálló magyar dolgozatokat írt az elbeszélő genreből, melyeknek impurumját ereklve gyanánt őrizgette fiókjában Kiss Pál, akiből később nagyváradi kanonok lett. S ez a fiók csak ritka kedves vendége előtt nyílt meg, akinek eldicsekedte:

— Itt vannak az én kincseim.

Magok a letisztázott füzetek pedig állítólag Bécsben a családi levéltárban vannak örök emlékkül elhelyezve, a II. József és I. Ferenc irkái és tanszerei mellett.

Ferenc József, vagy Ferenc főherceg, ahogy dolgozatait aláírta, két krónikaszerű tárgyat dolgozott fel: „Mátyás király vagy a cinkotai itce” és „Miksa császár Mainzban.”

Olvastam mind a kettőt, valóságosan fölhabzsolva szemeimmel a királynak már akkor kaligrafikus gyöngybetűit. Igyekeztem betekinteni gondolataiba, érzéseibe s előttem állott az egész kép a multból, az írás fölé hajolt szőszke fej, a szelid kék szemekben merengéssel világverő Mátyás régi dicsőségén, régi kalandjain.

A főtisztelendő ur veres tintával javított itt-ott a szövegben, — néhol ő is rosszszul. Felvidéki ember lévén, körülbeül úgy néz ki a dolog, mintha például Matuska Péter tanitana egy főherceget magyar nyelvre. De a nagy igyekezet és siker félreismerhetetlen, mert a fenséges növendék immár folyékonyan beszéli el a hires cinkotai kántor furfangos ötleteit. Igaz, hogy hibákat is ejt. Hogyne! Ezek a szerencsétlen magyar igék! A kitanulhatatlan hajtogatásuk! Az állhatatlan „meg”, mely mint a kis kutya, hol előtte, hol utánna szalad az igének. Hát még a határozatlan és határozott mód! Hát az a sok dupla t meg l. És azt örökké eltalálni, hova tegyen az ember belőlük kettőt és hol elég egy is!

De az eredmény mégis meglepő. Két év mulva Ferenc főherceg nemcsak beszélni, hanem már elbeszélni tud s néhol egy-egy népies szót is elejt.

Debrecen és az obstrukció.

Debrecen, augusztus 17.

A parlamenti élet sivárságát, a mai szomorú állapotokat talán legerősebben a városok érzik. A technikai obstrukció ezeket a közületeket érinti a legközelebről, ők sanylik a legsúlyosabban a parlamenti munka megakadályozásának összes következményeit, mert a mai körülmények között nélkülözni kénytelenek azt a támogató kezet, melyet az állam nyújtott ki feléjük nemzet-erősítő kulturmissziójuk teljesítésére irányuló törekvéseikben. A nemzeti munka kormányának azt a programját, hogy a magyar kultúra hivatott gócpontjait minden tőle telhető eszközzel segíteni fogja, komolyan vették a városok s a legutolsó esztendő tanulságai meggyőzhettek volna róla mindenkit, hogy nem szemfényvesztő frázis volt a kormány programjának ez a pontja, hanem komoly elhatározás, amely egyes részleteiben már jótékony valósággá vált azóta s hogy a maga egészében nem érvényesülhetett, annak egyedül a holt pontra juttatott politikai helyzetben kell keresnünk a magyarázatát. A városok nagy keserűséggel szemlélik ezt az áldatlan állapotot s ennek a keserűségnek hangos szóval adnak kitejezést. Versec, Pozsony, Nagyvárad, Arad, Temesvár, Baja, Selmecbánya, Szatmár egymásután fejezték ki tiltakozásukat az obstrukció ellen, fölirattal fordulván a parlamenthez, hogy térjen vissza a munka termékeny talajára.

Érdekes ez 1846-ban. Még Petőfinék is szemére vetik ebben az időben a póriás szavakat s Ferencz József már használja. Azzal kezdi kis beszélykését: „A cinkotai pap egy nap átbállagott Cinkotáról Budára, hogy Mátyás királytól valamely kedvezményeket szoritson ki a helységnek, mely másfél órát fekszik Budától”. Ime, egy mondatban két népies szó, amiktől még fázna az akkori írástudók, a Petricsevich-Horváth Lázárok és Vachtok. De tisztelendő Kiss Pál nyilván nem félt s úgy adta elő a nyelvet, ahogy ő összeszedte a könyvek-ből, meg a néptől vegyesen! Nem volt egészen járatos a nyelvben, azért tanította jobban. Vagy az is meglehet, hogy a népies szavakat Palatinus Pistától szedte fel a tanulékony főherceg.

Az előadás a két dolgozatban elég ügyes, a forma tömör és kerekded, van érzéke a főhercegnek aziránt, mi a lényeges s abból nem is marad el semmi, viszont nincs semmi fölösleges sem. A két történet úgy van elmondva, hogy semmibe hibázik és semmibe rontja vagy zavarja az értelmet, hanem az élénkségnek, a fordulatosságának nincs nyoma, az egyéniség nem látszik még mikroszkopon se. Könnyű lett volna megjósolni, hogy az előkelő növendékből sohase lesz nagy elbeszélő. Aminthogy nem is lett. De lett belőle nagy király. És ez is csak valami.

Örülnék, ha e kis közlemény valamilyen módon feljuthatna a királyig. Édes mosoly.

Az obstrukció ellen tiltakozók sorába most belépni készül Debrecen város is, a melynek törvényhatósága legközelebb tartandó rendkívüli közgyűlésén veszi tárgyalás alá a parlamenti anarkia megszüntetését sürgető verseci átiratot.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának tanácskozó terméből immár harmadfel esztendeje ki vannak küszöbölve a pártpolitikai villongások. A meddő politikai csatározások korát a városfejlesztő munkálkodásé váltotta föl s ennek az új korszaknak az eredményei beszédes bizonyágot tesznek róla, hogy az új korszak a közjólét emelkedésére vezetett. A város közönsége meglepéssel szemléli, hogy a törvényhatóság terme nem a közjogi hadakozások zivajától hangos, hanem a modern Debrecen megalapozása munkája, egy virágzó város kiépítésén dolgozó szerszámoknak zaja hallatszik ki belőle.

A verseci átirat tárgyalásával korántsem vonul vissza a politika a városháza közgyűlési termébe. A verseci átirat, amely most a törvényhatósági bizottság elé kerül, nem fejez ki politikai állásfoglalást, nem készült kifejezetten pártpolitikai manifesztációnak s nem egyéb, mint a parlamenthez intézett erélyes felszólítás: „Tessék dolgozni!” Ehhez a felszólításhoz pedig joga van mindenkinek s ezt a felszólítást respektálni és követni a parlamentnek határozott kötelessége.

Debrecennek eggyel több oka van, mint a többi városnak, hogy munkára serkentse a tétlenségre kárhözírt képviselőházat. Ha a parlamenti élet megbénulása súlyos terhekkel nehezedik a városokra — ezt pedig tagadni nem lehet — úgy Debrecen bizonyára a legérzékenyebben szenved a mai helyzet nyomasztó voltát. A városfejlesztési tervek között igen tekintélyes azoknak a száma, amelyek nem oldhatók meg törvényhozási beavatkozás nélkül s nem egy van köztük olyan is, amely egyenesen a törvényhozás tényét követeli meg. E helyen nem tartjuk szükségesnek a részletes felsorolást, a közönség anélkül is tudja, mik ezek a sürgős kielégítésre váró igényei Debrecennek s azt is átérzi a közönség, hogy ezek

ragyogná be arcát, hogy az ötvenkét éves homályból hirtelen eléje toppan a tisztelendő Kiss Pál jámbor alakjával. Eszébe szökkenne sok nagy gondja fölé a szép roccó történetke a találós kérdéseket föladó királyról. Mikor még az volt a legnagyobb gondja. Aztán, úgy képzelem, sok minden együtt hasadna ki az emlékezés hegyéből ezzel a pensummal, olyan is, ami előtte volt, olyan is, ami utána jött.

Ez a kis adoma volt talán az első lépése hozzánk. Nem is tudott róla, mégis az lehetett. A tárgy, igaz, hogy igénytelen, egy nagy itcéről Cinkotán és egy királyról, akit a kántor fölülmul elmésségben. A tisztelendő ur nyilván csak olyan közömbös dolgoknál maradt, amelyekben nincsen tendencia, se ide, se oda. De az Isten áldja meg ezért is. Hátha mégis ezekből hullt a finom lélekbe az a mag, mely Ferencz Józsefet szinte Mátyáshoz hasonló királyává tette a magyaroknak? Ki tudná azt, mi miből támad? Hiszen a mi fiaink is rendszerint a Mátyás-legendékből szívják magukba a magyar érzés mézét.

Az első történet még azért is érdekes, mert a legendő magyar király nem úgy írja meg a Mátyás-adomát, ahogy a mi krónikáinkban van. Mátyás király nálunk ezt a három kérdést adja fel:

Hol kél föl a nap?

Hol van a világ közepe?

Mit gondol a király?

nek az igényeknek a kielégítése nélkül a modern Debrecen fölépítése lehetetlen. A törvényhatósági bizottság bölcsesége fölismerete ezeket az igényeket, buzgó munkaszeretete kidolgozta a kielégítésük módját, mindamelllett nem lehet valóság a nemes tervek, amíg odafönn szabaddá nem lesz az út a törvényhozási munka számára.

Nem pártpolitikai manifesztáció tehát, ha Debrecen törvényhatósági bizottsága az obstrukció leszerelését sürgeti, hanem a város elsőrangú, minden tulás nélkül mondhatjuk: vitális érdekeinek az elősegítése, a mi egyformán kötelessége minden bizottsági tagnak, akár a nemzeti munkapárt, akár a függetlenségi párt elveit követi. A város érdekeinek a szolgálata kell, hogy vezesse a törvényhatósági bizottságot, amikor a verseci átiratot tárgyalás alá veszi s annak a fölismerése kell, hogy irányítsa a városatyákat szavazatuk leadásánál, hogy az államélet rendjének a helyreállításával a saját maga városa erősödjék.

Névszerint szavaztak.

A képviselőház ülése.

A névszerinti szavazások unalmas játékka folyt tovább ma is a képviselőházban. Az ellenzék soros hőse kezében a készen tartott ívvel megkérte a névszerinti szavazásokat, a többi hős pedig a folyosókon és a buffetben nyaralt. Így jutottak el az ülés végéig, ahol két napos szünetet szavazott meg magának a Ház.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Kabos Ferenc elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja Sümeget, Zalavéget, Nagylak, Csölyos és Nagyszeben községek feliratát a katonai javaslatok ellen, a választó jog mellett. Indítványozza, hogy a feliratok a Ház asztalára tétessenek.

Beck Lajos ajánlja, hogy a feliratok a kérvényi bizottsághoz utasítsanak.

Elnök jelenti, hogy az elnökség és Beck Lajos indítványa fölött husznál több képviselő külön-külön névszerinti szavazást kíván és a szavazatokat az utolsó feliraton való döntésén kívül a következő ülésre halasztani óhajtja.

Fölséges urunk fiatalkori elbeszélésében ellenben marad az első és utolsó kérdés, de a középső módosul. Mátyás ugyanis azt parancsolja a cinkotai papnak — illetve kántornak, aki inkognitóban helyettesítette:

— Nyuzza meg a követ!

Mire azt feleli Cinkota agyafurt mestere:

— Nagyon szivesen, de előbb vétesse a vérét fölséged.

Nagyobb baj van a másik történettel. Mert ebben már nemzeti érzelm is előfordul. A „Miksa császár Mainzban” című történet semmi egyéb, mint a Mátyás és Holubár ismeretes históriája.

Miksa császár ugyanis Mainzban mulat, ahol a német nemesség környezi és ünnepli. Odavetődik azonban (a király saját magyar szavai) egy Brizé nevű francia lovag, aki három napon át szidalmazta a németeket és hadi fegyvereik dicsőségét, mondván:

— Alljatok ki hát ellenemben, ha olyan vitézek vagytok!

És senki sem akad, aki a garázdálkodó, nagyszájú Brizét megfenyítse vagy vele szembenállni merészellen, midőn végre harmadnapon előjön az a bizonyos leeresztett sisakrostélyes levante, aki megví vele és legyőzi. A lelkesült tömeg előtt leveszi sisakját s mindenkinek nagy csodálkozására előtűnik maga Miksa császár.

Nyilván az egészben tisztelendő Kiss

Megtörténik tehát a Nagyszeben felirataira vonatkozó elnöki indítványon és ellenindítványon való névszerinti szavazás, melynek alapján a Ház 116 szótöbbséggel az elnök indítványát emeli határozattá.

Következnek a Tornya, Battonya felirataira vonatkozó elnöki indítványokon és ezekkel szemben tett ellenindítványokon való névszerinti szavazások.

A Ház többsége mindkét esetben az elnökség indítványát emeli határozattá.

Ezután névszerinti szavazások voltak az ülés végéig, amikor az elnök indítványozta, hogy holnap, pénteken a király születése napjára való tekintettel a Ház ne tartson ülést. Indítványozta továbbá, hogy szombaton is szünet legyen.

A Ház az indítványokat elfogadta, mire az ülés délután két órakor véget ért.

Városi közgyűlés előtt.

Az egymillió új függőkölcsön. — Szabályrendelet az elővásárlásról. — Új állások.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának nyári rendkívüli közgyűlése elé a fontos ügyeknek egész sorozata kerül. Ma bocsátotta ki **Körner** Adolf tb. főjegyző, a jog- és pénzügyi bizottság ülésére a meghívót s ebből megállapítható, hogy a már előkészített ügyeken kívül még igen sok nagyfontosságú kérdést kell elintéznie a közgyűlésnek. Ezek közt van a milliós kölcsön, az elővásárlás kérdése és az új állások betöltésére vonatkozó intézkedés.

A legközelebbi jog- és pénzügyi bizottság ülése holnap pénteken délután fél négy órakor lesz. A főjegyző elnök a kibocsátott meghívón figyelmeztette a bizottság tagjait, hogy az ülésen pontosan jelenjenek meg, mert a tárgysorozatban felvett ügyek igen fontosok.

(A függő kölcsön.)

Atárgysorozat első pontjául az egy milliós függő kölcsön fölvételét tüzték ki. Ismeretes, hogy Debrecen városának az Osztrák-Magyar Banknál fölvett nagy kölcsönéből még egy millió korona áll rendelkezésre, miután azonban ez a pénz az árfolyam veszteségek, nagy kamat és egyéb kedvezőtlen pénzügyi körülmények miatt igen drága volna, a polgár mester azt javasolta, hogy e helyett a drága pénz helyett vegyenek fel olcsóbb függő kölcsönt s intézkedjenek a kínáló alkalmat fölhatalmításával az iránt, hogy a kölcsönöket konvertálják, amikor a most fölveendő függő kölcsön is kiegyenlítés nyer s a város a nagy kölcsönből fönnálló egy milliós kölcsönrel

Pál ur a hibás, aki a két Mátyás-anekdótából az egyiket odaajándékozta az osztrákoknak. (Jut is, marad is még Mátyásnak elegendő.) Gondolta magában, ha már sok egyebünk náluk van, miért ne legyenek ott a legendáink is. Talán az is hozzájárult, hogy a krónikát, ugy, amint történt a cseh Holubárral, a csehek iránti gyöngédségből sem lett volna tapintatos az ifjú főhercegnek előadni. Egy udvari káplánba kellene bujnunk, hogy a motívumait eltaláljuk.

De minthogy azt nem lehet, hát ne apprehendáljunk érte Kiss Pálra. Ha nem lett volna becsületes, jó magyar ember, ha nem ide híz a szive, hát bizony a nagy itcét is ép úgy odaajándékozhatta volna Klosterneuburnnak, vagy Kretzendorfnak.

Örömet okoz ez minden magyar embernek s maga a király is szivesen gondolhat most ősz fejjel, nagy történelmi névvel, a magyar nemzet mély szeretetével koszoruzottan, első magyar beszélyére, melyben azt a kérdést téteti Mátyással: hol kél föl a nap?

Hátha elgondolkozik e kérdés fölött, a mely négyszáz év előtt lebegett egy király ajkán és ő maga is felteszi önmagához és mindenkire: hol kél föl a nap?

És egy belső hang feleli és még hozzá minden okos államférfi is azt feleli:

— Felsőgednek Budán.

szemben mintegy három percentes megtakarítást ér el.

A polgármester a tanács megbízásából már ajánlatot is kért a debreceni pénzintézetektől az egy milliós függő kölcsönre vonatkozóan s ezek ajánlataikat be is küldték. Ezeket fogja tárgyalni a jog- és pénzügyi bizottság. Ezzel kapcsolatban természetesen szóba kell kerülnie a konverzió ügyének is, amely most már a város legégetőbb s legfontosabb kérdésévé lett.

(A piaci elővásárlás.)

Tudvalevő, hogy Rostás István főkapitány a piaci visszaélések részben való megszüntetése érdekében behozta az elővásárlási tilalmat. Vagyis elrendelte, hogy a kofák csak déli előtt kilenc órától kezdve vásárolhassanak.

Ezáltal legalább kis részben elérte azt, hogy a fogyasztó közönség reggel kilenc óráig magától a termelőtől vásárolhatott, még sem olyan horribilis árak mellett, mint amelyeket a kofák egyeduralma diktált. Most azután ugy a kofák, mint a kertészi termelők azt kérték a főkapitánytól, hogy a baromfira és gyümölcsre fennálló elővásárlási tilalom idejét reggel hét órára tegye át. Ez azonban a özőnség érdekeinek volna nagy sérelmére, mert a fogyasztók vásárlása csak hét után kezdődik s így a kérelem teljesítésével a közönséget ismét kiszolgáltatná a kofák zsarnokoskodásának és uzsorájának.

Ezt a kérést fogja tárgyalni holnap a jog- és pénzügyi bizottság, amelynek tagjai bizonyára a visszafogják utasítani ezt a kérést.

(Uj állások és egyéb ügyek)

A jog- és pénzügyi bizottság tárgyalni fogja a szervezeti szabályrendelet értelmében új állások szervezésének ügyét. Ugyanis több olyan állás van, amelynek költsége a költségvetésben már szerepel, azonkívül több olyan új állás van, amelyeknek betöltői eddig nem voltak esküt tett rendszeresített tisztviselők. Mindemez állásokra most kiírják a pályázatot.

Tárgyalni fogja a bizottság még Horváth András hasznobérlő kérvényét gazdasági épületek emelése, Szilc Ferenc kérvényét hasznobérlői épületek javítása, Horvay Róbertné kérvényét telekeldarabolás engedélyezése iránt és a Méliusz-tér 2. számú ház megvételnek ügyét.

IRODALOM.

„A Jövő”. A Franyó Zoltán szerkesztésében félhavasoként Aradon megjelenő szépirodalmi, társadalmi, és kritikai szemle 13—14 száma most jelent meg, gyönyörű kiállításban, új Peter Behrens-féle betűkkel nyomottan, Willi Gieger művészi címlaprajzával és az alábbi értékes és előkelő tartalommal: Olasz Pál: Hamis cégér alatt. — Nil: Titkolt dalok (Versek). — Karl Schönherr: Hit és Haza (Dráma). — Kollányi Boldizsár: Nyolc magyar festőművész. — László István: Mikor a város álmodik (Vers). — Tarka jegyzetek: Magyar írók védelme (f. á.). — Az isten erős várai (h. t.). — Gárdonyi Géza (e. v.). — Bacillusok hajói (f. z.). — A gyémánt (f. z.) Kritikák: Nil: Ritoók Emma novellái. — Paizs Ödön: Heltai Jenő. Scherz. — Elek Vidor: Biró Lajos új könyve. — Costa János: Az általános választójog gyógyítása. — László István: Györék József és Nagy Ferenc versei. — Radó István: Ernst Hardt könyvéről. — Lapszemle: Nyugat, Aurora (F.) Szabadgondolat (Falb.) — Jung Ungarn, Pan (F.) — Viata Romaneasca Convorbiri Litterare. — Előfizetési ár: Egész évre 12 korona, félévre 6 kooona, negyedévre 3 korona. Egyes szám 50 fillér. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad, Rákóczi-ut 11.

A bécsi kolera.

Riadalom a császárvárosban.

Tegnap reggel konstatálták Bécsben az első koleraesetet és azóta nagy a zavar a bécsi hatóságoknál. Ismeretes, hogy Schwendt Alojziát három napig ólommérgezés ellen kezelték a Ferenc József-kórház belgyógyászati osztályában, ahol vele együtt egy teremben még huszonkilenc beteg feküdt. Három napon keresztül érintkeztek vele az ápolónők, az orvosok, sőt közben kétszer látogatási nap is volt a kórházban, s így valószínű, hogy több mint százan fordultak meg abban a teremben, ahol a koleras beteg feküdt. Szerdán reggel azután megállapították a kolera, gyorsan izolálták a kórterem, valamennyi betegét, orvosát és ápolónőjét és most keresik azokat, akik ebben a teremben látogatónak voltak.

De még ennél is súlyosabb körülmények teszik veszedelmessé a mostani koleraesetet. Kétségen kívül megállapították, hogy Schwendtnét a trieszti kolera fertőzte meg. Az az üvegkupakgyár, ahol Schwendt Alojzia, mint munkánő alkalmazva volt, élénk összeköttetésben állott Trieszttel, nemcsak postai küldemények útján, hanem utazók és üzleti alkalmazottak útján is.

Egyes bécsi lapok igyekeztek úgy feltüntetni a dolgot, mintha Schwendtné délmagyarországi szőlőtől kapta volna a kolera. Kétségtelen azonban, hogy a fertőzés a gyárban történt, még pedig a félreeső helyen, ahol a munkánő gyakran tisztogatott. Így azután alapos a bécsi hatóságok félelme a trieszti járvány behurcolásától. A Triesztből érkező utasokat a pályaudvaron orvos vizsgálja meg és ha nem is találja őket gyanusoknak, akkor is be kell mondaniok nevüket és lakásukat. Kitiint azonban, hogy a legtöbb utas hamis nevet és lakást mond be, mert tart a hatósági ellenőrzéstől. Most a rendőrség a pályaudvarokon falragaszokon kéri az utasokat, hogy ne vessék félre a hatóságot és minden óvintézkedést tegyenek meg.

Bécs, augusztus 17. A koleras Schwendt Alojzia állapota éppen és ma délelőtt is rosszabbodott, a beteg apatikusan fekszik, pulzusa nagyon kedvezőtlen, de az orvosok mégis biznak benne, hogy életben marad. A megfigyelés alatt állók, akikkel Schwendt Alojzia érintkezett, mint jól vannak.

A belügyminiszterium hivatalosan nem kapott még Bécsből semmitféle értesítést, ellenben a belügyminiszterium készen tart minden intézkedést arra nézve, hogy ha ennek az egy betegségnek híre egy másikkal megszapornodnék, a brucki és marheggi vonalat megfigyelés alá helyezze, mint ahogy az olaszországi kolera miatt Fiumében és Csáktornyan, a törökországi kolera miatt pedig Orsován és Ujvidéken van orvosi ellenőrzés.

A belügyminiszterium közegészségügyi osztályának a táján pedig egy kis hirdetemnyünk föl előttünk.

Orvosdoktorok figyelmébe!

30 korona rapidij és az utiköltség megtérítése fejében járványorvosi kiküldetést vállaló orvosdoktorok sziveskedjenek e szobában jelentkezni.

Eddig mintegy harminc orvos jelentkezett, akiknek nyelvismereite és lakása egy külön iven fel van jegyezve. Az ország bármely részéből érkeznek is egynél több kolera meg-

betegedés, a belügyminiszterium azonnal kiküldi a maga járványorvosát.

A miniszterium kolera-osztályának vezető referense pedig azt a magyarázatot adta egy hírlapíróknak, hogy a határszéli vizsgálatok mellett, amelyek minden lelkiismereteség dacára is csak igen gyenge akadályai lehetnek a kolera behurcolásának, arra fektetik a főszlyt, hogy az egész országban, bárhol is történik gyanus megbetegedés, azonnal elkülönítés és bakteriológiai vizsgálat történjék.

Földesur kolduló köruton.

Miből lesz a falusi iskola.

Erkenézi és okányi Szlávy József érkenézi nagybirtokos, háromezer hold föld ura adott be kérelmet a biharmegyei alispáni hivatalhoz — koldulási engedély iránt. Koldulási engedélyt máskor is szoktak kérni a vármegyétől, de arra még nem volt eset, hogy egy dúsgazdag ur könyöradományok gyűjtésére adja a fejét. Nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy Szlávy József az első ezen a téren és jó darab ideig aligha nem ő marad az utolsó is.

Ennek a szenzációs koldulási engedélynek igen érdekes a története.

Szlávy József mozgalmat indított arra, hogy az ő falujában Erkenézen magyar iskola létesüljön. Felhívást küldött szét országsszerte a melyben mindenkit, aki a magyar kultúráért lelkesedik, adakozásra szólítja fel. Elmondja, hogy Erkenéz magyar népe, a mely valaha Rákóczi zászlója alatt küzdött ahazáért, idővel teljesen eloláhosodott. Régi nyelvüket, vallásukat elhagyták s 200 iskolás gyerek a szük és egészségtelen gör. kath. felekezeti iskola épületébe jár s itt egyetlenegy kántortanító gyöngye vezetése szolgáltatja nekik a tudnivalókat. Kulturális és nemzeti szempontból egyaránt áldatlan állapot ez s a község lakosait a magyarságnak csak a magyar iskola útján lehet visszahódítani. A hazafias nagyközönséget hívja tehát fel, hogy adománvaikkal sieszenek lehetővé tenni a magyar iskola felállítását.

A lelkes hangú felhívásnak saines kevés eredménye volt. Alig gyűlt be 200—300 korona. Az iskola pedig már félig kész van. — Szlávy József felépitette a saját költségén; mintegy 6000 koronát költött már rá. — Azt akarja azonban, hogy legalább két tanerős iskola szolgálja Erkenézen a magyar kultúrát, a két tanerős iskolának azonban nagyobb épület és tökéletesebb berendezés szükséges.

Hogyan tudja azonban a tespedő sziveket megmozdítani és a csukott zsebeket megnyitni a felhívás nem használt. De Szlávy József nem az az ember, aki egykönnyen elcsügged. Gondolt egyet: majd segít ő Erkenéz elárvult kulturáján másképp. Nem fog szegyenkezni: koldulni fog! Ha szegény románok és zsidók elindulnak országsszerte templomi adakozások gyűjtésére, miért ne tehetné meg ő ugyanazt egy magyar iskola érdekében?

Nem is sokáig habozott az ötlet megvalósításában. Biharmegye alispáni hivatalában bejelentette a szándékát és koldulási engedélyt kért. Ezt ki is állították számára. Kapott egy könyvet, amelyben Keszthelyi Zoltán főjegyző igazolja, hogy Szlávy József földbirtokos engedélyt nyert arra, hogy könyöradományokat gyűjtsön. Benne van szépen annak rendje és módja szerint a kolduló egyén személyleírása. És Szlávy József az elmúlt héten bejött Debrecenbe, jelentkezett a rendőrhatalóságnál, ott igazoltatta magát s azután elindult debreceni notabilitásokhoz és ismerősökhöz gyűjteni. Furcsa lelkiületű ember legven az, aki ilyen nemeslelkű és dicséretes vállalkozás látára megtagadja az adakozást.

Szlávy József most az Ermelléken gyűjt a magyar iskola céljaira annyi önzetlenséggel és a magyar kultúra olyan ragyogó szeretetével, amely előtt lehetetlen a legmélvebb tisztelettel meg nem hajolni.

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet **Weisz Adolf** **ujdonságokat legnagyobb választékban,** szigoru szabott árak mellett szerezhetjük be posztó nagykereskedőnél, **Debreczen, Kossuth-ut cxa 1 sz. alatt.** — Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában.

Az angol vasutas sztrájk.

Éhinség fenyeget Londonban.

Két nap óta sztrájkban állnak az angol vasutasok, minek folytán megállott a forgalom s mivel szállítások sincsenek, éhinség fenyegeti Londont. Ha rövidesen nem lesz megegyezés az alkalmazottak és a vasuttársaságok között, óriási vérontástól kell félni, mert a katonaság parancsot kapott, hogy most már a tömegbe löjjen.

A sztrájkról a következő táviratok számolnak be:

Katonaság a sztrájkolók ellen.

London, augusztus 17. Aldershofban és más nagy katonai helyőrségekben már tegnap elrendelték a készenléteket. Három lovas és ugyanannyi tüzérezred parancsot kapott, hogy azonnal induljanak Londonba. — További huszonöt ezer főnyi katonaság áll készen hadi felszereléssel s bármely pillanatban utnak indulhat a fővárosba, mert katonai vonatok vannak fűtve Aldershofban. A csapatokat a vasuti és táviró-ezred vonatai szállítják.

London, augusztus 17. Manchesterben és Liverpoolban tegnap este újból zavargások törtek ki. A tömeg olyan erőszakosan lépett fel, hogy a rendőrség kénytelen volt a löfgyveréhez nyulni. A rendőrség azonban így sem boldogult a tömeggel és végül is kénytelen volt a katonaságot segítségül hívni. Négy rendőrt kődobásokkal súlyosan megsebesítettek. György király csaknem óránként jelentést tétet magának a sztrájk állásáról. A rendőrségnek a város területén belül való szállítására mátlól fogva páncélozott automobiloikat használnak.

Kitört az éhinség.

Liverpool, augusztus 17. Nem tulzás azt kimondani, hogy kitört az éhinség. Az itteni szegényebb néposztály a szó szoros értelmében éheznek. Borzasztó gyermekhalandóság lesz, mert az utolsó csepp tej is elfogyott. Olyan a város, mintha ostromállapotban volna, az utcákon katonai őrszolgák cirkálnak, a tereken sátrak alatt táboroznak a csapatok. A Liverpool Evening Express mai száma közli, hogy a katonaság, amely tegnap még a levegőbe lőtt, parancsot kapott, hogy az első vezényszóra sereget adjon éles töltéssel a sztrájkoló tömegre.

Tegnap este egy motoros társzékért a tömeg ujságtömbökkel megrakodva akart elindulni egy nyomdávalal megbízásából. A sztrájkolók lehúzták a bakról a gépész, véresre verték, azután a paprhengereket a földre dobálták és a szekereket felgyújtották. Futólépésben érkezett a katonaság, de akkor már a sztrájkolók elszéledtek, különben vérontás lett volna a vége.

London, augusztus 17. Beláthatatlan következményei lesznek a vasutas-sztrájkknak. Egészen biztos, hogy a posta, táviró és telefon alkalmazottai is sztrájkba lépnek, aztán a bérkocsisok csatlakozása fog következni. Az ujságoknak csak e hétre való papirkészletük van raktáron, ha az elfogy, akkor a lapok nem fognak megjelenni. És a mi a legborzasztóbb, éhség fenyegeti nemcsak a fővárost, hanem minden nagy ipari centrumot. Liverpoolban, Manchesterben és Glasgomban már mutatkozik az eleséghiány.

Leicesterben, Blackpoolban bezárták az olyan üzleteket, amelyekben eleséget árultak, mert a készlet kifogyott. Hihetetlen a drágaság Liverpoolban. Husra csak a leg-

gazdagabb embereknek jut. De a pékek sem dolgozhatnak ma holnap, hiszen nincsen liszt. A vendéglőket még tegnap bezárták, csak a kávéházak vannak nyitva, kávé és teát lehet kapni, de süteményt hozzá nem. Még kétszersült sincs. Cardiffban nagy a veszedelem a szerencsen matrózok miatt, akik titokban felfegyverkeztek és fosztogatják a pékműhelyeket és az eleségesboltokat.

A kormány tárgyal a vasutasokkal.

London, augusztus 17. Az alsóház ülésének végén Lloyd George kincstári kancellár közölte, hogy Buxton kereskedelmi miniszter tárgyalásokat folytat a vasutársaságok és a vasuti alkalmazottak képviselőivel és utóbbiakat mára újabb értekezletre hívta meg. Bizalommal reméli, hogy ezek a tárgyalások a konfliktus megszűnését fogják eredményezni.

Vakmerő postarablás.

Fegyveres rablók egy fővárosi postán.

Vakmerő postarablás hírét jelenti fővárosi tudósítónk. Két revolveres rabló ugyanis fényes nappal behatolt az egyik budapesti postahivatalba s onnan a megrémült alkalmazottaktól még eddig meg nem alapított nagyságu összeget rabolt el s aztán elmenekült.

Az esetről a következő részletes tudósítás számol be:

Az Atilia körut 32. számú házban van a 14. számú postahivatal, amelynek forgalma igen erős. Hogy milyen nagy forgalma van, bizonyítja, hogy egy postamester és kiadó dolgozik állandóan a postahivatalban. Most az egyik kiadó szabadságon van s így őt egy postakiadó helyettesíti.

Ma délután négy órakor a postahivatalban Streitfeder Teréz és Raedszky Teréz posta és táviró hivatalnoknok teljesítették szolgálatot. A jelzett időben senki sem volt a hivatalban a két tisztviselőn kívül, amikor egyszerre beállított a hivatalba egy közép-magasságu jól öltözött szőke bajszu fekete ruhás ur.

Oda lépett ahoz a rácshoz, amely mögött Streitfeder Teréz kiadó dolgozott és felszólította, hogy azt a négyszáz koronát, amelyet délelőtt föl adott, adja vissza. A hivatalnoknok meglepetten tekintett az ismeretlen emberre és miután nem értette, hogy mi a kívánsága, megkérdezte az idegentől:

— Mit akar, kérem?

Erre az ismeretlen zsebéből revolvert rántott elő s azt Streitfeder Teréznek szegezve így szólt:

— Pénzt!

A postakiadó a revolver láttára rémülten meredt rá a rablóra, akinek társa is belépett ekkor a hivatalba. Ez egy szürke ruhás, sárga kabátos alak szintén odaugrott a rácshoz és revolverét a postakiadónőre szegezte. Raedszky Teréz, aki távolabb állt és nem látta a revolvereket, azt gondolva, hogy társnője nem tud boldogulni valamelyik féllal, oda jött s ekkor jött tudatára a rettenetes helyzetnek.

Mindkét nő védtelenül kiszolgáltatva a rablóknak rémületében nem tudta mit csináljon, a mikor újból fölhangzott a rabló parancsoló, sürgető szava:

— Gyorsan, ide a pénzzel, mert baj lesz!

A hivatalnoknok a rablók fenyegető magatartására ijedten kaptak a pénztárhoz és onnan néhány darab ötven és husz koronás bankjegyet s több darab aranypénzt fölmarkolva átnyújtották a két rablónak, akik a pénzt gyor-

san zseblükbe gyurva, revolvereiket fenyegetően a nők felé irányítva lassan eltávoztak a hivatalból. Az ajtónál az egyik rabló még megfordult és odakiáltotta a remegő nőknek:

— Ki ne merjetez jönni az utcára, mert agyonlőlek benneteket!

Streitfeder és Raedszky nem is mertek megmozdulni s a rablók után nézni, hanem mivel a hivatalban telefon nincsen, táviratban jelentették az igazgatóságnak a rablást. A postai igazgatóságról azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan Krecsányi Kálmán detektív-főnök, Palágyi felügyelő s egy rendőrkapitány siettek a postahivatalba s megindították a nyomozást. A két hivatalnoknok a rablók személyleírásán kívül csak annyit tudtak mondani, hogy a rablók a déli vasut irányában távoztak el s hogy mintegy 1000 koronát vittek el.

A rendőrség most erélyesen nyomozza a vakmerő betörőket.

A király születése napja.

A debreceni ünnepek.

A felség születése napjának évfordulóját egész Magyarországon nagy és fényes ünnepekkel ülik meg. Az agy uralkodó szeretett személyisége felé fordul a magyar nép figyelmé és annál nagyobb örömmel készül az ünneplésre, mert az év közepén, amikor a király éppen Magyarországon tartózkodott, majd később Ausztriából is aggasztó hírek keltek szárnyra a király egészségi állapota felől. — Most azonban a felség kitünően érzi magát s a legjobb egészséggel fogadhatja népeinek, családjának és egész Európának üdvözlését és szerencsekívántatait.

A fővárosban a király születésnapja alkalmából holnap, pénteken megtartják a szokásos diszszemléteket a Vérmezőn. A csapatok fölött a fővezényeletet Schreiber Viktor gyalogsági tábornok hadtestparancsnok végzi. A Vérmezőn három sátozt állítanak föl, a melyek közepésjében tartják meg az ünnepi misét, a melyet Várady Géza apát, tábort fópap celebrál. A két másik sátozt katonai és polgári notabilitások számára tartják fenn s ide a katonatisztek családjaihoz tartozókat engedik be.

Debrecenben valamennyi hitflekezet templomában ünnepi istentisztelet lesz, amelyeken Debrecen város képviselőiben Domahidy Elemér, Kovács József polgármester, Körner Adolf tb. főjegyző, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Magoss György dr. főjegyző, Aczél Géza főmérnök, Rostás István főkapitány, K. Tóth Mihály és Medgyaszay Miklós tanácsnokok és a jegyzői kar, Hajdúvármegye részéről Kovács Gyula alispán és a tisztikar jelenik meg. Az istentiszteleteken megjelennék még Paczák Kálmán tábornok, dandárparancsnok vezetése alatt a helyőrség tisztikara, az állami hivatalok főnökei és tisztviselői, valamint az intézetek és egyesületek képviselői.

A református nagytemplomban és a görög katolikus templomban reggel nyolc órakor, a római katolikus templomban kilenc és az izraelita templomban tíz órakor lesz az ünnepi istentisztelet.

A nagytemplomban tartandó istentiszteletre a debreceni református egyház elnöksége a következő felhívást bocsátotta ki:

Meghívás.

Ő felség I. Ferencz József apostoli királyunk nyolcvanegyedik születési évfordulója alkalmával ez év augusztus hó 18-án reggeli 8 órakor a nagytemplomban hálaadó istentisztelet tartatik, amely ünnepélyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja.

Debrecen, 1911. augusztus 17.

A református egyház elnöksége.

A többi egyházközösség vezetősége is meghívókat bocsátott ki az ünnepi istentiszteletre.

Utolsó ítélet a csengerbagosi rablógyilkosok fölött

Örökös fegyház a bandavezérnek.

Emlékeztetben van még az a borzalmas rablógyilkosság, amelyet a szatmármegyei Csengerbagoson követtek el Német Kaczi Károly kóbor cigány és társai. A csengerbagosi rémtettet megelőzőleg ugyanez a társaság Gereben Héló Györggyel együtt — ez nem volt Bagoson — Csengersimában próbált szerencsét Smilovics Márton korcsmárosnál.

A cigányok éjnek idején rárontottak Smilovics Mártonra és feleségére, akiknek a csengersimai országút szélén van a korcsmájuk. Botokkal, késekkel támadtak rájuk. Pénzt követeltek és miután kifosztották a fiókokat, elvittek 400 korona készpénzt, értékes ékszereket és okmányokat, a korcsmáros-párt félholtra verték. Csak Smilovics szokatlan nagy testi erejének volt köszönhető, hogy a négy elvetemedett, vérszomjas cigány meg nem ölte őket, mint kevéssel később Csengerbagoson Kaufman Noénét.

A szatmári esküdtbíró előtt csak három tettes állott vádlottként ez év február 27-én: Német (Kaci) Károly, Topos Mihály és Gereben (Héló) György. A negyedik: Hamzó Lajos a büntetéstől való félelmében a mely a csengerbagosi ügyben várt reá, a fegyházban felakasztotta magát.

A tárgyaláson minden vádlott beismérésben volt, csak egy tagadott állhatatosan: Gereben. Ez a vad, zavaros nézésű, rossztekingetű cigányember folyton „isten látja a lelkemet“, „egy istenem, egy lelkem“-re hivatkozva erősítette ártatlanságát. Mint-hogy azonban ugy vádlott-társai, mint Smilovics ellene vallottak, az esküdtbíró büntösnek mondta ki rablás és súlyos testi sértés büntetésében és a törvényszék 12 évi fegyházra ítélte.

Az ítéletet a Kuria is helybenhagyta és Gereben Héló Györgyöt pár nap múlva elszállították.

Most azonban védője újrafelvételi kérelmet adott be Gereben Héló György érdekében. Az újrafelvételi kérelemben Gereben Héló György tanukra hivatkozik, akikkel alibit akar bizonyítani és azt, hogy Smilovics csak azért vallott rá, mert a vádlottak közül egyedül neki van valami kis vagyonszája s a korcsmáros ettől várta magánjogi igényeinek megtérülését. Az újrafelvételi kérelemben Gereben kéri szabadlábra helyezését is.

A szatmári törvényszék már foglalkozott is Gereben Héló György újrafelvételi kérelmével s szabadlábra nem helyezte ugyan, az újrafelvételt azonban elrendelte s az iratokat az új vizsgálat megejtése s a Gereben által bejelentett tanuk kihallgatása végett áttette Morvay Károly vizsgálóbíróhoz.

Mint Szatmárról táviratozzák, az ottani törvényszék tegnap, szerdán délelőtt foglalkozott utoljára a csengerbagosi rablógyilkossággal. A csengerbagosi rablógyilkosság két tettese ugyanis: Német Kaczi Károly és Topos Mihály résztvett a csengersimai rablásban is. A simai rablásért Német Kaczi Károlyt hat évi fegyházra, a csengerbagosi rablógyilkosságért életfogytiglani

fegyházra ítélte a szatmári esküdtbíró. Topos Mihály tizenöt évi fegyházat kapott a csengersimai rablásért, 12 évet a bagosi rablógyilkosságért. Mindketten megnyugodtak az ítéletben, amelynek kitöltését már meg is kezdték a váci fegyintézetben.

A két ítélet folytán összbüntetés kiszabása vált szükségessé, aminek a tárgyalása tegnap délelőttre volt kitűzve.

A tárgyalásra a vádlottakat nem vittek el Vácról, csak védők jelentek meg. A törvényszék Német Kaczi Károly összbüntetését életfogytiglani fegyházban állapította meg, Topos Mihályra nézve pedig tizenöt évi fegyházat szabott ki összbüntetésül.

Szeőke István dr. koronaügyész helyettes.

Kinevezések a debreceni bíról karban.

Budapesti tudósítónk, mint beavatott helyről szerzett értesülését táviratozza nekünk, hogy a király Szeőke István dr. debreceni kir. főügyész helyettesét koonagyész helyettesé nevezte ki s hogy a kinevezésről szóló királyi kéziratot a hivatalos lapnak már egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Szeőke István dr. koronaügyész helyettesé történt kinevezése, amely érdekes eseménye a magyar igazságszolgáltatásnak, meglepéssel tölti el mindazokat, akik az igazi érdemek elismerésének örülni tudnak. A legtrikább esetek közé tartozik, nem is igen tudunk példát reá, hogy valaki vidéki főügyész helyettesből egyszerre az igazságszolgáltatás legfelsőbb méltóságainak sorába emelkedjék. Olyan nagyszabású egyéniség, akkora szellemi kiválóság, olyan hatalmas talentum, mint Szeőke István dr., kellett hozzá, hogy az igazságügyi kormányzat figyelme egy vidéki főügyész felé forduljon, a mikor az igazságügy egyik legelőkelőbb őrhelyének betöltéséről kellett gondoskodnia. Azon az előkelő helyen, ahová most illusztris érdemei juttatták Szeőke István dr-t, tőtől-talpig modern, minden tekintetben nagy kaliberű jogászra van szükség, akinek jogászai kvalitásai és emberi tulajdonságai egyaránt ragyogók. Nekünk, debrecenieknak volt alkalmunk megcsodálni Szeőke István dr.ban ezeket a jelességeket évek hosszú során át a debreceni kir. törvényszék büntető tanácsában, amelyben Szeőke István dr. mint főtárgyalási elnök működött, majd későbbi pályáján, főügyész helyettesi minőségben kifejtett működése során. A törvényszéken is, a tábla mellett is a modern igazságszolgáltatás elveit követte Szeőke István dr., az ítélete alá kerülő bűnügyekben a törvény írott betűje mellett a kellő teret engedve a méltányosság szavának, amire akkor, a novella előtti időben különösen nagy szükség volt. Hogy ilyen egyéniség távozik el körünkől, az méltán töltheti el a resignáció érzetével a debreceni bíról karral együtt, amelynek Szeőke István dr. egyik kiváló disze volt, az egész debreceni jogkereső közönséget, de a resignáció bizonyára helyet ad az amiatt érzett örömmnek, hogy ez a kiváló szellem nagyobb területen érvényesítheti a hatását.

Az új koronaügyész jelenleg szabadságon van; e hó vége felé érkezik haza s hivatalának

átadása után szeptember elsején lép új méltóságába.

Ugyancsak a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni, hogy a király Almos Zoltán debreceni kir. törvényszéki albirót *betétszerkesztő járdásbíróvá, Kerekes Istvánt, Rácz János és Oláh Jánost*, a debreceni kir. ítélőtáblához tanácsjegyzői teendők ellátására berendelt bírósági jegyzőket pedig *kir. albirókká* nevezte ki.

HIREK.

— **A bán merénylője és a magyar ellenzék.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Mattauschek gyógyszerész, aki Tomasich Miklós horvát bán ellen merényletet követett el, ma éjszaka Zágrábban elfogták. Politikai körökben nagy meglepetést keltett az obstruáló ellenzék ama viselkedése, hogy Mattauschekből, aki közönséges züllött zsaroló, mártírt akartak csinálni s a folyosón mint bánverőt éljenezték.

— **Jók a vízvezeték kutak.** A mérnöki hivatal ma jelentette be a tanácsnak, hogy a vízvezeték ellenőrző s a többi vízszolgáltató kut jó. Az ellenőrző kut furását tehát befejezték és legközelebb már lebocsátjuk a vörösfenyő burkolatokat.

— **Rostand Edmond automobil-balesete.** Biarritzról táviratozzák: Rostand Edmond költőt tegnap, amidőn automobilján St.-Jean de Luzba ment, szerencsétlenség érte. Egy kanyarulatnál az automobil lezuhant a 4—5 méter magas töltésről és Rostand az automobil alá került. Megállapították, hogy fején és testén több zuzott seb van. Remélik, hogy a költő belső sérüléseket nem szenvedett.

— **Tiltakozó nagygyűlés a tanítók érdekében.** Megemlékeztünk arról, hogy a debreceni tanítószög Zichy János grófnak a tanítószög szabadságait sértő rendelete ellen nagygyűlésen fog tiltakozni, amelyet vasárnap délelőtt tíz órakor tartanak meg a Bika nagytermében. E nagygyűlést előkészítő értekezlet ma este tartott ülést az ipartestület dísztermében. Ez értekezlet megállapította a szónokok névsorát. E megállapítás szerint beszélni fognak a tanárság részéről Gulyás István, a tanítószög részéről Szentjóby Kálmán, az iparosság és polgárság részéről Davidházy Kálmán, a munkásság részéről Lötök Vilmos. A gyűlés szervezésében aktív részt vesz a kisiparosok szövetsége is.

— **Érdeklődés a betterment-tax iránt.** Pécs és Székesfehérvár városok megkeresték Debrecen városát, hogy a betterment-taxra, a telekértékemelési járulékra vonatkozó szabályrendeletet küldje meg. A tanács mindkét város kérését ma teljesítette.

— **Villamos karambol a Nagyerdőn.** Ma délután a Nagyerdőn két villamos kocsis összeütközött. Az egyik kocsis ugyanis a másik mögé akart állani. A kocsis azonban oly erősen futott, hogy a vezető a kocsit nem tudta kellő távolságban megállítani és így az álló kocsinak nekifutott. A kocsiban ülők nem sérültek ugyan meg, de óriási rémülést okozott a karambol, amely könnyen végzetes következményekkel járhatott volna.

— **Debreceni nimródok.** Legutóbb közöltük azok neveit, akik vadászengedélyt váltottak. Azóta a következőknek adott ki a polgármesteri hivatal vadászati engedélyt. Röttig Ede géplakatos, Nagy Endre joghallgató, Gebel József dohánygyári munkás, Kovács József dohánygyári munkás, Szikszói Szabó László siketnéma iskolai tanár, Balogh Péter földbirtokos, Lázár Sándor csendőrszázados.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó“ szappana.

Möldner József szobrász, Barta Mihály műlakatos, Papp Béla főhadnagy, Hanák Sebestyén főhadnagy, Nemes Gábor gazdálkodó, Mikolai István máv. szertárnok, Kertész Imre gazdálkodó, Toháti József sertéskereskedő, Kun Mihály dr. ügyvéd, Szentpéteri Ferenc kisbirtokos, Ujfalussy Dezső dr. kir. ítélőtáblai bíró, ifj. Ujfalussy Béla tanuló, K. Szabó Lajos szobafestő, ifj. Dávid Sándor kereskedő, Dávid Zoltán földbirtokos, Békessy László uradalmi intéző, Gutti Lajos pályőr, Vecsey Zoltán földbirtokos, Kertész János birtokos, Karap Andor gazda, Barkóczy Ferenc honvédszázados, Siposs Miklós cs. és kir. kamarás honvédszázados, Horváth István földbirtokos, Edér Rezső honvédhuzár őrnagy, Szikszó Szabó László dr. ügyvéd, Szikszay István kömives.

— **Pályázat a Szikszay-ház építésére.** A tanács mai ülésén utasította Aczél Géza főmérnököt, hogy a Szikszay-ház helvén emelendő bérpalota építésére a kiírandó pályázat kiírása munkálatait készítse el és mielőbb terjessze a tanács elé, miután bontási munkák már készen vannak és így az építkezést hamarosan meglehet kezdeni.

— **Letartóztatott angyalcsináló.** Brassóbol írják: A brassói rendőrség letartóztatott egy Reisenauerne nevű szülésznőt, kinek működését már régóta figyelemmel kísérte a rendőrség anélkül, hogy a legújabb időig ellene pozitív bizonyítékok merültek volna fel. Reisenauerne 70 éves összetörödött vén asszony, ennek dacára jegyben jár és a jövő hónapban lett volna az esküvője. Két brassói iparos felesége jelenleg is nagy betegen fekszik, kiket megoperált, ezenkívül két fiatal leányt állított elő a rendőrség, kik büneiket bevallották. A feljelentések özőnével érkeznek Reisenauerne ellen. A rendőrség már átszállította a bűnös öregasszonyt az ügyészséghez, ahol a vizsgáló bíró elrendelte az előzetes letartóztatását.

— **Gyújtogató gyermekek.** Vasárnap délután Koszta Mihály és Jeles József gyermekek a szalmakazal mellett tüzet raktak, hogy szalonnát pirítsanak. Azonban a szélben a lángok átsaptak a kazalra s azt felgyújtották. A mikor a gyermekek látták, hogy a szalmakazal lángokban áll, elfutottak, úgy, hogy a csendőrök csak hosszas keresés után találták meg őket. A kazal teljesen leégett. A kár 1000 korona.

— **Tíz évig az erdőben.** Festetich Kálmán gróf bogáti uradalmában tegnap a munkások egy lerongyolódott szörnyemberre bukkantak. Az őskori vademberre emlékeztető, bozontos, nagyszakállu ember egy pely varakáson feküdt. A cselédség elfogta, a mi nem ment valami könnyen, de végül mégis sikerült. Bevitték a szombathelyi szolgabíró ságra, ahol Sinkovich Elek főszolgabíró kezdte faggatni. A ruhátlan, teljesen elvadult ember azonban hosszú ideig nem nyitotta ki a száját és csak nagykésőre lehetett annyit megtudni tőle, hogy Károlynak hívják. Miután enni adtak neki és pihenni is hagyták, visszaemlékezett arra is, hogy valamikor Vasváron dolgozott, de hogy mikor, azt már nem tudja. A főszolgabíró megvizsgáltatta a szerencsétlent Takách Benedek dr. járási főorvossal, aki konstataulta, hogy a bogáti ősember eszelős. Az orvosi vizsgálat alapján beszállították a kórházba, ahol megfürdették, megnyiták és ápolás alá vették. Körülbelül harminc esztendő lehet és úgy látszik, hogy már tíz éve bujkál az erdőben.

— **A püspökladányi tüzoltók negyedszázados jubileuma.** A Püspökladányi Önkéntes Tüztoltó Egyesület e hó 25-én ünnepli meg fennállásának huszonötödik évfordulóját, a mely alkalommal nagy ünnepséget és mulatságot rendez. Az ünnepségnek érdekessége az, hogy ez alkalommal először tüntetnek ki tüzoltókat azzal az érdemmel, amelyet a király nemrégiben alapított a huszonöt év óta szolgáló tüzoltók számára.

— **Tűz.** Hajdudorogról jelentik: Kanjich Leopold községi jegyző tanyájába beült a villám, amely felgyújtotta a lakóházat és istállót. A két épület teljesen leégett.

— **Árverés az állomáson.** A vasuti kocsikban visszamaradt különféle árucikkeket e hó 22-én fogják elárverezni a debreceni vasúti raktárban. Az elárverezendő cikkek jegyzéke megtekinthető az iparkamara segédhivatalában.

— **A vérvád áldozatai.** Krakkóból jelentik nekünk: Irviavica faluban egy parasztleány elbeszélte, hogy a mikor a zsidó Ben Kelter szatócsnak boltjába ment bevásárolni, saját szemével látta, hogy a boltos a szomszéd szobában az asztalon fekvő és látszólag halott, körülbelül két éves parasztyerek nyakából a jobboldalon vért csapolt. Ez a mese hamar elterjedt, parasztok, asszonyok és gyermekek csődültek a boltos háza elé és fenyegették. Ben Kelter hamar bezárta üzletét, de a parasztok dorongokkal felfegyverkezve, behatoltak házába, butorait összetörték, őt és feleségét a pincéből, ahol elbujtak, az utcára hurcolták és véresre verték. A zsidó asszony véresen terült el az utca porában. Ben Kelter is több sebből vérzett, de egy paraszt kezéből kiragadta a husángot és kétségbeesetten védekezett, a míg cselédei segítségére jöttek. A parasztok a boltos cselédjeit is véresre verték. Nagysokára megérkezett a csendőrség és szétoszlatta a tömeget.

— **A Nemzeti Kávéházban** ma és mindennap elsőrangú orfeum előadás fővárosi műsorral. Fellépnek Németh Elza énekesnő, Anna von Beer táncosnő, berlini szépség, Kuti Piroska énekesnő, szenzációs, itt először rövid vendégszereplés Jahada angol ének- és táncosnőnek, chikágói kreol szépség, Mary Itar előadó művésznő, Hilda Wels átváltozó táncosnő, a Bécsi Molin Rouge v. tagja, Dévai Sándor rendező, Arányi József tánckomikus, Ernst Altschul karmester. Teljesen új bohózatok. Kezdeté 9 órakor. Szives pátrfogást kér **Rosner A.** kávé.

— **Dívatos női, férfi, gyermek zsebkendők, harisnyák óriási választékban Kardos Lászlónál** Kossuth-u. 9. Folyton újdonságok.

— **Kalapok, nyakkendők stb.** az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árban kaphatók. **Győrli Testvéreknél,** Debrecen, Piac-utca 30.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletemben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csusz, köszvény, reuma
ellen a legjobb házi szer a híres

KIRALY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idült több eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalomak teljesen megszűntek.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet

Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u. 8. Kölcsonös Segélyző-Egyület új 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1911. aug. 17.

Készáru változó.

1911. októberi buza	11.44	—
1912. apr. buza	11.64	—
1911. októberi rozs	9.44	—
1911. októberi zab	8.40	—
1911. májusi zab	—	—
1912. máj. tengeri	7.82	—
1911. aug. tengeri	8.15	—
1912. szept. tengeri	8.20	—
1911. jul. tengeri	—	—

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenyei József.**

— Halál reájuk!

A fenyegetés úgy terjedt, mint a tűz. És a rabkai kastély egy óra múlva lángban állott.

XII. FEJEZET.

Felgyújtották a kastélyt.

Ulusia csak félig értette a dolgokat, mikor Rudolf gróf kiment a bányászokkal alku-dozni. Sem barátja, sem tanácsadója nem volt Rabkában, mert az öreg püspök, a szeretetreméltó Heinrich, amint haza hozta ősei kastélyába, ott is hagyta és visszatért Strepitzára, hogy ott is szolgálja az urat és a hiveket. Azt mondta, vissza fog térni, ha az egyházi ügyek megengedik, de Ulusia nem sokat bánta, hogy mikor.

Ott volt persze vele a savanvu képi öreg bárónő, aki társalkodónője volt a kastély ur-nőjének.

A bárónőnek csak egy témája volt az asz talnál. A férfiak gyengeségeit, hibáit sorolta fel állandóan és szapult a mindazokat, akik ifju korában elmentek mellette. Ez mindenekelőtt a legkedvesebb témája volt. Haragudott Ulusára, mert az is érdekelte, hogy a bányában pénzért dolgoznak emberek azoknak, akik egyáltalában nem dolgoznak. Hogy lehet ilvesmivel foglalkozni? Oh, ez hallatlan!

Ulusia tehát csak magára volt utalva.

Bármilyen tapasztalatlan és gyermekekes volt is, az ösztöne nem csalta meg. Alig töltött el néhány órát Rabkában, annyit már tudott, hogy Rudolf grófnak titkos terve van. A szerelmes ömlengései és vallomásai in kább ellenszenvese voltak, mint patétikusak. Ulusia tudta a dolgok kezdetén, hogy Rudolf félti tőle a hatalmát és ha csak lehet, megtartja magának. Talán fiatalasága, tapasztalatlansága miatt nem vette észre, hogy Rudolf távol áll attól, hogy tehetséges, ügyen ember számba vehessék és bizonyára nem készült ilyen éjszakára, mint amilyen betetőzte a gróf munkáját.

A bányászok fellázadtak — miért? Azért talán, mert ő Rabkába jött, vagy mert Rudolf volt a rossz diplomata? Az utóbbit tartotta a lázadás okának, de az egész ügyet egyszerűen unalmas kiabálásnak tekintette volna, ha a főszereplő személye nem érdekelt volna. A kastély maga sötét volt és barátságatlan, tehát megértette, mire gondoltak mindnyájan, mikor azt ajánlották, hogy térjen vissza Bécsbe és ne is gondoljon a bányákkal. Tudta, hogy így is történt volna, ha nem találkozik a bölcs Jurával és ne mhallja azokat a szavakat, a miket mondott neki. — De itt valami titok lappangott, ami meghaladta az értelmét.

Nem-e kis iskoláslány volt még csak tegnap, akit arra tanítottak, hogy a világ egy borzalmas valami volt, pusztán azért, mert emberek uralkodtak felette. Mint éhes oroszlánok, akik prédát keresnek, úgy beszéltek az apácák és emberekről. Ulusia tudta, hogy ez nem igaz mert hiszen az ő becsületes püspök nagybátyja is ember volt, aki a szeretetet hirdette. A másik „ember“, akivel gyakran érintkezett, a zenetanára volt, aki Chopinra tanította és mikor ott volt, Katarina nővér ott ült mindig mellette és szemmel tartotta szegényt. Ez sem volt valami éhes vadállat, sőt a lányok éjszákánként még beszélgettek is róla, mint a hogy hercegekről, nemesekről beszélgettek, de minden álom csak a házasság körül szövődött.

Ulusia szeretett játszani épp úgy, mint bármelyik bár az érintetlensége makulátlan volt.

(Folyt. köv.)

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árucikkből.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izlőses kitanó minőségű

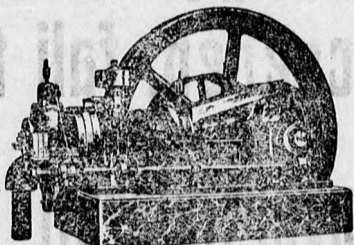
üveg és porcellánművek valamint alpakka, alpakka ezüst, zsinacél vagy acél evőeszközök, lámpák, keril gyertyatartók stb.

Lám Sándornál
Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Videki megrendések pontosan teljesítettek.

Nyersalaj, szivógár, Diesel benzina Műmotorok és lokomobilok

Gyors szállítás.
Kedvező fizetési feltételek.
Műszerművelés jótállás.

Drezdai Műtorgyár Részv. Társ.
Németország legrégibb, legnagyobb műtorgyára.
Vezérképviselő:

Gellert Ignác és Társa
BUDAPEST, V., Kohász-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fürdő köpenyek és lepedők.

Gyermek utjas, nadrág és polonka. Ajánlható kitanó minőségek.

Donogán és Somossy
székhely

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérre és ádóvá teszi az arozbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Azonnal kiadó

esetleg eladó

Csapó-u. 42. sz. ház

mely áll 6 szoba és mellékhelyiségekből, azonkívül hozzá 6 lóra istálló és kocsiszin.

Értekezhetni Rövidáru részv. társ. Rózsa-tér.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni hogy **Csapó-utca 11. szám alatt**

új lakatos üzletet

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, épület **vasalásokat, rácsok készítéseit**, továbbá készítek kiváló jó

lakatos tüzehelyeket

minden kivitelben.

A nagyközönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Szombaty András

lakatos mester.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Glubspecialitő 120 lap 20 fillér

70 „ 12 „

1 dohoz (100) hüvely 70 „

Védjegy.

Bárki feladja címét egy levelezőlapon **Halász Ferencznek, Budapest, VII., Nefelejts-utca 4.**

kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok, de **minden lapocskában**

benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO“ víznyomással.

Kapható mindenütt.

Vasöntőde kazán és gépműhely

elvállal mindenféle **vasöntéseket, kazán és gépmunkákat** a legolcsóbb árak mellett. **Kutszivattyúk, szőlőprések és egyes részeit** kaphatók

Fái Bertalan

Debreczen, Hortobágy gőzmalom mellett.

Tanulók felvételtnek.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépfő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szeasz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalimat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Balás Ödön utód

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

SALVATOR

Gummi-sarkak

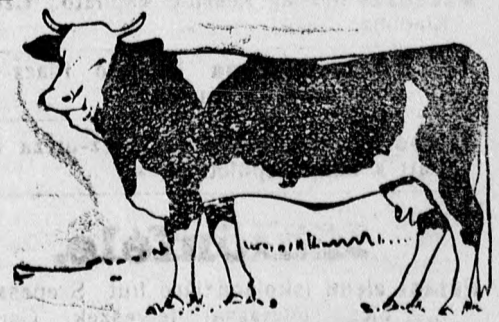
Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kigazdálnak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)

Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Most vagy soha jelégére levél van a kiadóban.

Mégis mozog a föld jelégére levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Szolgák felvételnek a Városi nyomdában.

Óvadékképes pénzbeszedők felvételnek Kaisernél, Hatvan-utca 2.

Pénztárosnő gyakorlott felvétetik a Harmathy könyvüzletben, Fűvészkert-u. 14.

Berta malom keres egy mázsálót, ki az írásban, számolásban gyakorolt. Malomból pályázók előnyben részesülnek.

A Linoleum áruházban felvétetik egy fiatal ember 18 éven felüli, rőfös szakmából vagy a ki e szakmában jártas. Ugyisint egy elárúsító kisasszony. Jelentkezni lehet személyesen 12-től 1-ig.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Levelezőnőnek könyvelésben jártas gépirónő állást keres. Cim a kiadóba.

Kyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gözerővei pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Borszivó és nyomógép, majdnem teljesen új, egy czoilos belvíttal, 18 méter hosszú gumicsővel és minden hozzátartozóval, nagyobbak vétele folytán igen olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Borsaczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Makulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Különféle.

Német elemi iskolába járó fiut Szepességen havi olcsó ellátással felveszek. Csizmár Andor fodrász Szepes-Merény

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

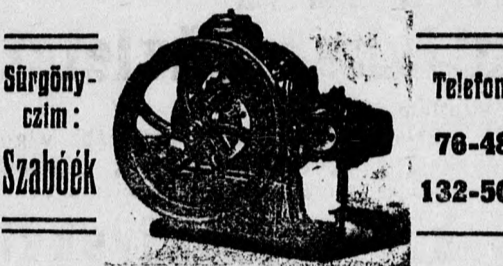
Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Cim a kiadóhivatalban.

4-5 szobás kényelmes lakást keresek.

Czim Budaházy, Arany János-u. 39. emelet.

EREDETI BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok

Sürgöny-
czim:
Szabóék

Telefon
76-48
132-50

Csak
Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.
benzin motorok. Szivógázmotorok. Te-
jes malomberendezések. — Árjegyzék
ingyen és bérmentve.
Kérjük a címre ügyelni.

A B.-Ujvárosi Takarékpénztár
a Széchenyi keriben levő, a Tiszt-
viselőtelep tőszomszédságában Fe-
renczy Elek-féle

8000 négyszögöles telket

villatelleknek parcellázza, és pedig olyként, hogy a telekvétel árának, valamint az építési összegnek csak $\frac{1}{4}$ -ed részét kell befizetni $\frac{3}{4}$ -ed része amorizációs kölcsönként az intézet által meghagyatik. Jogában áll azonban vevőnek a vételárát kifizetni vagy más intézetnél felvenni.

A terület már jóváhagyott parcellákban fel van osztva.

Felvilágosítást nyújt

Dr. Sebők Ernő

intézeti ügyész

Arany János-u. 2.

Iskolás fiúk és leányok részére

intézeti fehérneműek

zsebkendők, matrácok, paplanok,
flanell takarók, esőernyők

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Fiatal házi szolgát

felvesszünk azonnali belépésre.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomda
Debreczen, Piacz-utca 49.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Nagyobb hivatalos helyiség

Szövetkezetnek

igen alkalmas helyen jutányos bérért

f. é. november 1-re kiadó.

Értekezhetni a Debreczeni
Ipar és Kereskedelmi Banknál.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagynak,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piacz-utca 49.